

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 12 februari 1915 kl. 3 e. m.

Utlåtande, angående regleringen av utgifterna under riksstatens andra huvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet.

(3:e avd.)

Departementet.

1:o) I den till riksdagen den 14 januari 1915 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t i punkt 1 under andra huvudtiteln föreslagit riksdagen att till provisorisk löne-reglering för befattningshavare i justitiedepartementet, i enlighet med de av departementschefen tillstyrkta grunder och på de av honom förordade villkor, å extra stat för år 1916 bevilja ett förslagsanslag av 3,833 kronor, varav högst 37 kronor 50 öre må användas till höjning av vikariatsersättning under semester.

*Provisorisk
löne-reglering
för departe-
mentet.
[1.*]*

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 2—6 i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden ovannämnda dag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *provisorisk löne-reglering för befattningshavare i justitiedepartementet*, i enlighet

*) Hänvisar till punkt i Kungl. Maj:ts proposition.

med de av departementschefen tillstyrkta grunder och på de av honom förordade villkor, å extra stat för år 1916 bevilja ett förslagsanslag av 3,833 kronor, varav högst 37 kronor 50 öre må användas till höjning av vikariatsersättning under semester.

Andre ledamot
å departe-
mentets av-
delning för
lagärenden.

[2.]

2:o) I punkt 2 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till avlönande av en andre ledamot å justitiedepartementets avdelning för lagärenden å extra stat för år 1916 anvisa ett belopp av 8,100 kronor, varav 2,500 kronor skola anses motsvara tjänstgöringspenningar.

Vid anmälandet av ifrågavarande anslagskrav har departementschefen, bland annat, meddelat, att till andre ledamot å avdelningen tillsvidare förordnats ett hovrättsråd, som ännu ej intjänat något ålders-tillägg. Då dylik ordinarie ledamot i hovrätt hade att i pensionsavgift för egen pensionering erlægga 218 kronor 40 öre eller således ett belopp, som med 61 kronor 60 öre understeg den pensionsavgift, 280 kronor, som uttoges av tjänsteman i tredje lönegraden utan ålderstillägg, hade det till den nye innehavaren av befattningen utgående arvodet satts något lägre än 8,100 kronor. Vid ett föregående tillfälle, då ifrågavarande tjänst innehafts av ett hovrättsråd, hade arvodet avrundats nedåt till 8,000 kronor. Som det emellertid ansetts, att arvodet ej billigtvis borde understiga 8,100 kronor med större belopp, än som motsvarade förutnämnda skillnad mellan ovanberörda pensionsavgifter eller 61 kronor 60 öre, uppbure den nuvarande innehavaren ett arvode efter 8,040 kronor per år.

Det av departementschefen åsyftade föregående tillfälle, då tjänsten innehafts av ett hovrättsråd, synes avse ett i statsrådsprotokollet den 13 januari 1912 vid anmälan av utgifterna under riksstatens andra huvudtitel omförmält fall, då till andre ledamot å avdelningen förordnats ett hovrättsråd med enahanda ställning i pensionsavseende som nuvarande innehavaren av befattningen. För denna ledamot hade avdraget, jämväl beräknat till 61 kronor 60 öre, på vanligt sätt avrundats till 100 kronor. Vid berörda tillfälle yttrade föredragande departementschefen att, om vid framdeles skeende förändringar i fråga om den person, som innehade befattningen, avdrag enligt den antagna regeln borde ske för pensionsavgift, sådant givetvis skulle bliva vederbörligen iakttaget. Detta uttalande lämnades av riksdagen utan anmärkning.

Utskottet håller före, att avdrag för pensionsavgift beträffande nuvarande innehavaren av befattningen bör ske efter de i ovanberörda

likartade fall tillämpade grunder eller sålunda med 100 kronor. Mot beviljande av det för ändamålet äskade anslaget har utskottet intet att erinra och får alltså hemställa,

att riksdagen må till *avlönande av en andre ledamot å justitiedepartementets avdelning för lagärenden* å extra stat för år 1916 anvisa ett belopp av 8,100 kronor, varav 2,500 kronor skola anses motsvara tjänstgöringspenningar.

3:o) På grund av Kungl. Maj:ts i punkt 3 gjorda framställning får utskottet hemställa,

Extra föredragande.
[3.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *arvode åt en extra föredragande inom justitiedepartementet* å extra stat för år 1916 bevilja ett anslag av 3,000 kronor.

4:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts i punkt 4 gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 8) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

Tilläggsanslag för amanuenser m. m.
[4.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, såsom *tillägg till det i staten för justitiedepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli uppförda anslag till amanuenser, vikariatsersättningar, renskrivning m. m.* å extra stat för år 1916 anvisa ett anslag av 1,000 kronor.

5:o) I punkt 5 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja det å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till departementschefens ombud för tillsyn över tryckta skrifter allmängörande från dess nuvarande belopp 8,000 kronor med 2,000 kronor till 10,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 9 i statsrådsprotokollet.

Departementschefens ombud för tillsyn över tryckta skrifter allmängörande.
[5.]

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning, får alltså hemställa,

att riksdagen må höja det å ordinarie stat uppförda *förslagsanslaget till departementschefens ombud för*

tillsyn över tryckta skrifter allmängörande från dess nuvarande belopp 8,000 kronor med 2,000 kronor till 10,000 kronor.

Lagberedningen m. m.

Lagbered-
ningen.
[6.]

6:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 6 gjorda framställning får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för åren 1903—1915 ägt rum, för *fortsatt uppehållande av lagberedningens verksamhet* å extra stat för år 1916 bevilja ett anslag av 50,000 kronor.

Förberedande
utredning
angående en
rättegångs-
reform.
[7.]

7:o) Med tillstyrkande av bifall till vad Kungl. Maj:t föreslagit under punkt 7 får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för åren 1912—1915 ägt rum, till fortsatt bestridande av kostnaderna för en *förberedande utredning angående en rättegångsreform* å extra stat för år 1916 anvisa ett belopp av 40,000 kronor.

Rättsskipningen.

Tillfällig
förstärkning
av nedre
justitie-
revisionens
arbetskrafter.
[8.]

8:o) Kungl. Maj:t har i punkt 8 föreslagit riksdagen att för tillfällig förstärkning av nedre justitierevisionens arbetskrafter med fyra tillförordnade revisionssekreterare, en tillförordnad protokollssekreterare, två amanuenser och två tillförordnade skrivbiträden på extra stat för år 1916 anvisa ett belopp av 41,300 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

9:o) På grund av Kungl. Maj:ts i punkt 9 gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 16) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

Extra vaktmästare i nedre justitierevisionen.

[9.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *avlönande av en extra vaktmästare i nedre justitierevisionen* å extra stat för år 1916 anvisa ett belopp av 1,175 kronor.

10:o) I punkt 10 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att *dels* godkänna det av departementschefen tillstyrkta förslaget till förändrad avlöningsstat för Svea hovrätt, att tillämpas från och med år 1916,

Svea hovrätt med därunder lydande justitiestat.

[10.]

dels, med uteslutande ur riksstaten av det nuvarande ordinarie anslaget till avlöningar i krigshovrätten, å särskild övergångsstat för Svea hovrätt från och med år 1916 uppföra lön åt en vaktmästare 600 kronor,

dels förklara, att för åtnjutande av de med krigshovrättsråds- och överkrigsfiskalsbefattningarna förenade avlöningarna skola i tillämpliga delar gälla de villkor och bestämmelser, som stadgats för åtnjutande av andra i Svea hovrätts stat upptagna avlöningar, därvid krigshovrättsrådet skall likställas med hovrättsråd och överkrigsfiskalen med advokatfiskalen,

dels därjämte medgiva,

att, därest nuvarande tillförordnade krigshovrättsrådet och krigsfiskalen erhålla fullmakt den förre å krigshovrättsrådsämbetet å Svea hovrätts stat och den senare å överkrigsfiskalstjänsten, en var av dem må, i fråga om rätt till löneförhöjning efter viss tids innehavande av befattningen, tillgodoräknas den tid, som före den 1 januari 1916 förflutit från början av hans förordnande,

samt att krigshovrättsrådet — för vilken den bland avlöningsvillkoren förekommande bestämmelsen om hovrättsledamots sommarferier ej äger tillämpning — må årligen, när sådant kan ske utan hinder för göromålsens behöriga gång, åtnjuta semester en och en halv månad,

dels ock i anledning av ändringarna i hovrättens avlöningsstat samt upptagandet av berörda övergångsstat höja det ordinarie anslaget till Svea hovrätt med därunder lydande justitiestat med 17,400 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 17—36 i statsrådsprotokollet.

Den av departementschefen föreslagna lönestaten är av följande lydelse:

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Arvode	Orts-tillägg	Summa	
1 president	8,500	3,500	—	—	12,000	
1 hovrättsråd	4,500	2,500	1,000	—	8,000	
1 d:o	4,500	2,500	500	—	7,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 600 kronor och efter 15 år med än ytterligare 600 kronor.
5 d:o	22,500	12,500	2,500	—	37,500	
1 d:o	4,500	2,500	—	—	7,000	
27 d:o	121,500	67,500	—	—	189,000	
1 krigshovrättsråd	4,500	2,500	500	—	7,500	
1 militär ledamot i krigshovrätten	—	—	750	—	750	
1 d:o	—	—	750	—	750	
1 sekreterare	4,000	2,000	—	400	6,400	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 advokatfiskal	3,600	1,800	—	400	5,800	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 överkrigsfiskal	3,600	1,800	—	400	5,800	
1 aktuarie	2,600	1,600	—	300	4,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 d:o	2,600	1,600	—	300	4,500	
1 arkivarie	2,600	1,600	—	300	4,500	
1 notarie	2,600	1,600	—	300	4,500	
6 notarier	15,600	9,600	—	1,800	27,000	
1 fiskal	2,500	1,500	—	—	4,000	
5 fiskaler	12,500	7,500	—	—	20,000	
1 skrivbiträde	700	350	—	150	1,200	Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kronor och efter 10 år med ytterligare 200 kronor.
9 skrivbiträden	6,300	3,150	—	1,350	10,800	
1 förste vaktmästare	900	450	—	150	1,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 vaktmästare	700	350	—	150	1,200	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
7 d:o	4,900	2,450	—	1,050	8,400	
Till arvoden åt amanuenser, vikariatsersättningar, tillfällig renskrivning samt gratifikationer till e. o. tjänstemän	—	—	—	—	29,500	
Summa	—	—	—	—	409,600	

Anm. 1. Såsom pensionsunderlag skall för hovrättsråd, krigshovrättsrådet och fiskal gälla det belopp, vartill lönen uppgår efter avdrag av 600 kronor för hovrättsråd och krigshovrättsrådet samt 300 kronor för fiskal. För sekreteraren är högsta pensionsunderlaget 5,000 kronor.

Anm. 2. Det arvode å 1,000 kronor, som är anslaget till ett av hovrättsråden, utgår till det hovrättsråd, som tjänstgör såsom ordförande å division och tillika såsom ordförande å krigshovrättsavdelningen. De till hovrättsråd anslagna arvoden å 500 kronor utgå till övriga såsom divisionsordförande tjänstgörande hovrättsråd. Arvode åtnjutes under samma villkor som tjänstgöringspenningar.

Anm. 3. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå ävensom å lönen avdragas 100 kronor årligen.

De nu ifrågasatta förändringarna i hovrättens organisation betingas av krigshovrättens införlivande med Svea hovrätt i enlighet med den nya lagen om krigsdomstolar och rättegången därstädes.

Enligt de nya bestämmelserna skall krigshovrätten utgöras av ordföranden å en av hovrättens divisioner såsom ordförande, en annan ledamot i samma hovrätt, ett krigshovrättsråd och två militära ledamöter. Allmän åklagare är överkrigsfiskalen.

Kungl. Maj:t har nu framlagt förslag till avlöningsförmåner för krigshovrättens befattningshavare. Krigshovrättens ordförande skulle, utöver nuvarande avlöningsförmåner såsom ordförande å division, tilldelas ett ytterligare arvode av 500 kronor såsom ersättning för hans ökade arbete i egenskap av ordförande i krigshovrätten. Krigshovrättsrådet skulle erhålla avlöningsförmåner motsvarande övriga hovrättsråd samt därutöver ett arvode av 500 kronor. Den tredje civila ledamoten av krigshovrätten skulle bibehållas vid sina löneförmåner såsom hovrättsråd, varjämte de båda militära ledamöterna bibehållits vid hittills utgående arvodesbelopp, 750 kronor årligen för dem vardera. För överkrigsfiskalen har slutligen föreslagits enahanda avlöningsförmåner som för advokatfiskal.

Vidkommande till en början krigshovrättens ordförande, tillika ordförande å en av hovrättens divisioner, anser utskottet ådagalagt, att det ökade arbete och ansvar, som kommer att vila på honom, icke kan uppvägas av den lindring, en avsedd befrielse från honom hittills åliggande halv föredragnings skyldighet kan medföra. På grund härav anser sig utskottet böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

Beträffande härefter krigshovrättsrådet anför departementschefen bland annat att, i trots därav att en annan hovrättsledamot än presidenten komme att sitta som ordförande i krigshovrätten, krigshovrättsrådet likväl i verkligheten komme att i viss mån intaga en ställning liknande en divisionsordförandes. Giltiga skäl måste alltså anses föreligga för att tillerkänna krigshovrättsrådet ett särskilt arvode av 500 kronor. Det vore att märka, att, om så ej skedde, utan begynnelseavlöningen sattes allenast till 7,000 kronor med samma ålderstillägg som för hovrättsråd, krigshovrättsrådet i avlöningshänseende komme i en sämre ställning än honom i ålder någorlunda jämställda hovrättsråd. Önskvärdheten av att för ämbetet erhålla en person, som vore särskilt förfaren inom krigslagfarenheten, hade föranlett, att hittills i regel vid inträffad ledighet platsen besatts med den, som förut bestritt krigsfiskaltjänsten. Då så antagligen även i framtiden ofta komme att bliva fallet, och överkrigsfiskalen, vars tjänst motsvarade nuvarande krigsfiskalens, enligt departementschefens mening borde avlönas med 5,800 kronor

Utskottets
yttrande.

jämte två ålderstillägg å vartdera 500 kronor, syntes önskvärdheten av att steget från överkrigsfiskal till krigshovrättsråd i avlöningsavseende ej bleve allt för obetydligt tala för att denne senares begynnelseavlöning sattes högre än 7,000 kronor, vilket belopp ju endast med 200 kronor överstege överkrigsfiskalens slutavlöning. Härtill komme, att krigshovrättsrådet i regel kunde väntas bli utnämnd till sin befattning först vid långt mera framskriden ålder, än hovrättsråden i övrigt, och då han ju enligt lagen ej någonsin kunde bli ordförande i krigshovrätten, kunde han aldrig komma i åtnjutande av något ordförandearvode. Att giva åt krigshovrättsrådet en sådan missgynnad ställning i förhållande till övriga hovrättsråd torde vara varken i överensstämmelse med billighet eller förenligt med den ansvarsfulla ställning, krigshovrättsrådet måste anses intaga såsom den enda på krigslagstiftningsområdet särskilt utbildade ledamoten i krigshovrätten.

De av departementschefen sålunda anförda skäl för ett särskilt arvode av 500 kronor åt krigshovrättsrådet hava icke kunnat övertyga utskottet om det befogade i ett så väsentligt avsteg från gällande avlöningsstat för hovrätten. Särskilt har utskottet icke funnit tillräckligt ådagalagt, att krigshovrättsrådets arbete skulle bli mer betungande, än övriga hovrättsledamöters. Vad åter beträffar det av departementschefen anförda förhållandet att, därest en överkrigsfiskal, som intjänat båda ålderstilläggen, beforderades till krigshovrättsråd, skillnaden mellan hans avlöning såsom överkrigsfiskal och begynnelseavlöningen såsom krigshovrättsråd skulle bli alltför obetydlig, synes det utskottet uppenbart, att sådan befordran i allt fall innebär så väsentliga fördelar, att den under de 5 första åren onekligen mindre avsevärda direkta löneskillnaden spelar en jämförelsevis underordnad roll och följaktligen icke utgör tillräcklig anledning för beviljande av det ifrågasatta tilläggsarvodet. Slutligen vill utskottet icke underlåta framhålla, att med det föreslagna arvodet krigshovrättsrådets slutavlöning skulle komma att uppgå till 9,200 kronor eller 500 kronor mera än för tredje gradens tjänstemän, vilkas avlöning departementschefen ansett kunna ifrågasättas för krigshovrättsrådet.

Beträffande de för överkrigsfiskalen föreslagna avlöningsförmånerna har utskottet intet att erinra.

Då förslaget i övrigt icke givit anledning till anmärkning från utskottets sida får utskottet hemställa,

att riksdagen må, med uteslutande ur riksstaten av det å andra huvudtiteln uppförda ordinarie anslaget »Krigshovrätten. Avlöningar»,

a) godkänna följande ändrade *avlöningsstat för Svea hovrätt*, att tillämpas från och med år 1916:

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Arvode	Orts-tillägg	Summa	
1 president	8,500	3,500	—	—	12,000	
1 hovrättsråd	4,500	2,500	1,000	—	8,000	
1 d:o	4,500	2,500	500	—	7,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 600 kronor och efter 15 år med ytterligare 600 kronor.
5 d:o	22,500	12,500	2,500	—	37,500	
1 d:o	4,500	2,500	—	—	7,000	
27 d:o	121,500	67,500	—	—	189,000	
1 krigshovrättsråd	4,500	2,500	—	—	7,000	
1 militär ledamot i krigshovrätten	—	—	750	—	750	
1 d:o	—	—	750	—	750	
1 sekreterare	4,000	2,000	—	400	6,400	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med ytterligare 500 kronor.
1 advokatfiskal	3,600	1,800	—	400	5,800	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 överkrigsfiskal	3,600	1,800	—	400	5,800	
1 aktuarie	2,600	1,600	—	300	4,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med ytterligare 500 kronor.
1 d:o	2,600	1,600	—	300	4,500	
1 arkivarie	2,600	1,600	—	300	4,500	
1 notarie	2,600	1,600	—	300	4,500	
6 notarier	15,600	9,600	—	1,800	27,000	
1 fiskal	2,500	1,500	—	—	4,000	
5 fiskaler	12,500	7,500	—	—	20,000	Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kronor och efter 10 år med ytterligare 200 kronor.
1 skrivbiträde	700	350	—	150	1,200	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
9 skrivbiträden	6,300	3,150	—	1,350	10,800	
1 förste vaktmästare	900	450	—	150	1,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
1 vaktmästare	700	350	—	150	1,200	
7 d:o	4,900	2,450	—	1,050	8,400	
Till arvoden åt amanuenser, vikariatsersättningar, tillfällig renskrivning samt gratifikation till e. o. tjänstemän	—	—	—	—	29,500	
Summa	—	—	—	—	409,100	

Anm. 1. Såsom pensionsunderlag skall för hovrättsråd, krigshovrättsrådet och fiskal gälla det belopp, vartill lönen uppgår efter avdrag av 600 kronor för hovrättsråd och krigshovrättsrådet samt 300 kronor för fiskal. För sekreteraren är högsta pensionsunderlaget 5,000 kronor.

Anm. 2. Det arvode å 1,000 kronor, som är anslaget till ett av hovrättsråden, utgår till det hovrättsråd, som tjänstgör såsom ordförande å division och tillika såsom ordförande å krigshovrättsavdelningen. De till hovrättsråd anslagna arvoden å 500 kronor utgå till övriga såsom divisionsordförande tjänstgörande hovrättsråd. Arvode åtnjutes under samma villkor som tjänstgöringspenningar.

Anm. 3. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå ävensom å lönen avdragas 100 kronor årligen.

b) å särskild övergångsstat för Svea hovrätt från och med år 1916 uppföra lön åt en vaktmästare 600 kronor,

c) förklara, att för åtnjutande av de med krigshovrättsråds- och överkrigsfiskalsbefattningarna för-
enade avlöningarna skola i tillämpliga delar gälla de villkor och bestämmelser, som stadgats för åtnjutande av andra i Svea hovrätts stat upptagna avlöningar, därvid krigshovrättsrådet skall likställas med hovrättsråd och överkrigsfiskalen med advokatfiskalen,

d) medgiva,

att, därest nuvarande tillförordnade krigshovrättsrådet och krigsfiskalen erhålla fullmakt den förre å krigshovrättsrådsämbetet å Svea hovrätts stat och den senare å överkrigsfiskalstjänsten, en var av dem må, i fråga om rätt till löneförhöjning efter viss tids innehavande av befattningen, tillgodoräknas den tid, som före den 1 januari 1916 förflutit från början av hans förordnande,

samt att krigshovrättsrådet — för vilken den bland avlöningsvillkoren förekommande bestämmelsen om hovrättsledamots sommarferier ej äger tillämpning — må årligen, när sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester en och en halv månad,

e) i anledning av ändringarna i hovrättens avlöningsstat samt upptagandet av berörda övergångsstat höja det ordinarie anslaget till Svea hovrätt med därunder lydande justitiestat med 16,900 kronor.

*Delning av
Södra Roslags
domsaga.*

[11.]

11:o) I punkt 11 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att *dels* för möjliggörande av delning av Södra Roslags domsaga sålunda, att Sollentuna och Färentuna härad bilda en domsaga, benämnd Sollentuna och Färentuna härads domsaga, samt Danderyds, Värmdö och Åkers skeppslag en domsaga med bibehållande av den nuvarande domsagans namn, öka anslaget till Svea hovrätt med därunder lydande justitiestat med 4,500 kronor,

dels ock fastställa avlöningsförmånerna för häradshövdingarna i de ifrågasatta båda domsagorna sålunda:

för häradshövdingen i Södra Roslags domsaga:

lön	kronor 4,500	
tjänstgöringspenningar	» 1,400	5,900

samt för häradshövdingen i Sollentuna och Färentuna härads domsaga:

lön	kronor 4,500	
tjänstgöringspenningar	» 1,000	5,500.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 38—54 i statsrådsprotokollet.

Då utskottet finner åtgärder till lättande av den arbetsbörda, som vilar på häradshövdingen i Södra Roslags domsaga, vara av trängande behov påkallade, och den nu föreslagna utvägen, som vunnit anslutning såväl från orterna som från de i ärendet hörda myndigheterna, synes utskottet under för handen varande förhållanden innebära den lämpligaste lösning av frågan, får utskottet, som icke haft något att erinra mot de för vederbörande häradshövdingar föreslagna avlöningsbeloppen, hemställa,

att riksdagen må

a) för möjliggörande av *delning av Södra Roslags domsaga* sålunda, att Sollentuna och Färentuna härad bilda en domsaga, benämnd Sollentuna och Färentuna härads domsaga samt Danderyds, Värmdö och Åkers skeppslag en domsaga, med bibehållande av den nuvarande domsagans namn, öka anslaget till Svea hovrätt med därunder lydande justitiestat med 4,500 kronor,

b) fastställa avlöningsförmånerna för härads-
hövdingarna i de ifrågasatta båda domsagorna sålunda:

för häradshövdingen i Södra Roslags domsaga:

lön	kronor 4,500	
tjänstgöringspenningar	» 1,400	5,900

samt för häradshövdingen i Sollentuna och Färentuna härads domsaga:

lön	kronor 4,500	
tjänstgöringspenningar	» 1,000	5,500.

Vid bifall till vad utskottet under punkterna 10 och 11 hemställt, kommer ordinarie anslaget till Svea hovrätt med därunder lydande justitiestat, nu 767,087 kronor, att höjas med 21,400 kronor till 788,487 kronor.

*Extra division
i Svea hovrätt.*

[12.]

12:o) Med anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 12 gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 55—56) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, för fortsatt uppehållande under ett år från och med den 1 september 1915 av en *extra division i Svea hovrätt* för behandling av vädjade mål och till hovrätten instämnda tvistemål å extra stat för år 1916 anvisa ett belopp av 32,900 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att under år 1915 förskottsvis av tillgängliga medel utanordna vad av detta belopp belöper å tiden från och med den 1 september till årets slut.

Extra ledamot i Svea hovrätt.

[13.]

13:o) I punkt 13 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till avlönande av en extra ledamot i Svea hovrätt å extra stat för år 1916 anvisa ett belopp av 5,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 56—59 i statsrådsprotokollet.

Vid krigshovrättens införlivande med Svea hovrätt komma de två hovrättsledamöter, som skola ingå såsom ledamöter jämväl i krigshovrätten, att erhålla viss minskning i de åligganden, som enligt gällande arbetsordning för hovrätten tillkomma dem. Ordföranden i krigshovrätten skulle sålunda komma att befrias från honom åliggande halv föredragningsskyldighet och den andre hovrättsledamoten från hälften av sin hittillsvarande föredragningsskyldighet. Enligt vad departementschefen framhåller skulle på så sätt, därest hovrätten icke bereddes tillfälle att få det arbete, varifrån nämnda ledamöter sålunda befriats, fullgjort med anlitande av annan arbetskraft än den, varöver divisionen nu förfogar, de ifrågavarande ledamöternas tjänstgöring i krigshovrätten få till följd, att antalet sessionsdagar för divisionen måste inskränkas. Detta

skulle givetvis medföra, att hovrättens arbetsprodukt minskades och därmed fara komme att uppstå för att dess redan nu stora arbetsbalans skulle komma att än mer ökas.

Då behovet av den äskade förstärkningen av arbetskrafterna inom hovrätten synes utskottet till fullo ådagalagt, och då utskottet icke i övrigt har något att erinra mot ifrågavarande förslag, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *avlönande av en extra ledamot i Svea hovrätt* å extra stat för år 1916 anvisa ett belopp av 5,000 kronor.

14:o) Kungl. Maj:t har under punkt 14 föreslagit riksdagen att till arvode åt en amanuens å krigshovrättsavdelningen i Svea hovrätt å extra stat för år 1916 anvisa ett belopp av 3,000 kronor.

Amanuens å krigshovrättsavdelningen.

[14.]

Ifrågavarande anslagskrav föranledes, såsom av statsrådsprotokollet sid. 34 framgår, därav, att ehuru nuvarande sekreterartjänsten vid krigshovrätten anses böra indragas, likväl en särskild tjänsteman måste finnas vid krigshovrätten för bestridande av de sekreteraren nu åliggande göromålen, intill dess krigshovrätten blir förlagd till samma byggnad som Svea hovrätt.

Utskottet, som icke har något att erinra mot framställningen, får hemställa,

att riksdagen må till *arvode åt en amanuens å krigshovrättsavdelningen i Svea hovrätt* å extra stat för år 1916 anvisa ett belopp av 3,000 kronor.

15:o) I punkt 15 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för beredande av tillfällig löneförbättring åt den på övergångsstat uppförde vaktmästaren vid krigshovrättsavdelningen i Svea hovrätt å extra stat för år 1916 anvisa ett belopp av 325 kronor, som skola anses såsom tjänstgöringspenningar.

Tillfällig löneförbättring åt krigshovrättsavdelningens vaktmästare.

[15.]

Såsom departementschefen å sid. 34 i statsrådsprotokollet anført, har hittills till förbättring av ifrågavarande vaktmästares avlöning å extra stat anvisats ett belopp av 300 kronor. Utskottet finner sig böra

tillstyrka förslaget att nämnda belopp, för vinnande av överensstämmelse med vad för extra vaktmästare i allmänhet gäller, höjes till 325 kronor.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må för beredande av *tillfällig löneförbättring åt den på övergångsstat uppförde vaktmästaren vid krigshovrättsavdelningen i Svea hovrätt* å extra stat för år 1916 anvisa ett belopp av 325 kronor, som skola anses såsom tjänstgöringspenningar.

Avlöningar
till civila
ledamöter i
krigsrätterna
m. fl.
[16.]

16:o) I punkt 16 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att *dels* godkänna ej mindre ett av departementschefen framlagt förslag till avlöningsstat för den civila personalen vid regements- och stationskrigsrätterna, att tillämpas från och med år 1916, dock med rätt för Kungl. Maj:t att i särskilt fall fördela i staten för viss befattning upptagen avlöning eller arvode på två eller flera befattningshavare, än även de villkor och bestämmelser, som av departementschefen föreslagits för auditörernas åtnjutande av de i samma stat upptagna avlöningsförmåner;

dels förklara, att en var, som med eller efter ingången av år 1916 tillträder auditörsbefattning vid regements- eller stationskrigsrätt, skall vara pliktig att underkasta sig ovanberörda villkor och bestämmelser;

dels besluta,

att med fullmakt försedd auditör å äldre stat vid avdelning av krigsmakten, där enligt den nya organisationen skall vara anställd auditör utan anställning vid jämväl annan sådan avdelning, skall, såvida han icke före den 1 oktober 1915 anmäler, att han vill övergå till den nya avlöningsstaten och underkasta sig därvid fästade villkor och bestämmelser, bibehållas vid avlöningen å den äldre staten ävensom vid honom förut tillkommande rätt till pension;

att, därest med fullmakt försedd auditör å äldre stat vid avdelning av krigsmakten, som enligt den nya organisationen skall hava auditörsbefattning gemensam med annan sådan avdelning, icke utnämnes till innehavare av ny auditörsbefattning, han skall vid ingången av år 1916 uppföras å allmänna indragningsstaten;

samt att å allmänna indragningsstaten sålunda uppförd auditör ej mindre skall vara berättigad att fortfarande uppbära den avlöning, varav han vid överflyttningen var i åtnjutande, dock med skyldighet att, i händelse han erhåller krigsdomar- eller auditörsbefattning å den nya

staten, frånträda avlöningen å indragningsstaten under den tid, han innehar sistnämnda befattning, än även skall bibehållas vid honom förut tillkommande rätt till pension;

dels till avlöningar för den civila personalen vid regements- och stationskrigsrätterna under andra huvudtiteln uppföra ett ordinarie anslag å 116,250 kronor;

dels ock medgiva, att, därest krigsdomare eller auditör vid regements- eller stationskrigsrätt åtnjutit ledighet från visst eller vissa krigsrättssammanträden, till den, som i hans ställe tjänstgjort i krigsrätten, må från det under andra huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till ersättning åt domare, vittnen och parter utbetalas ersättning, utöver vad den ledige krigsdomaren eller auditören är skyldig att i sådant avseende utgiva, med belopp för varje dag sådant sammanträde pågått av 10 kronor vad krigsdomare angår och 15 kronor vad angår auditör.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 60—87 i statsrådsprotokollet.

Den av departementschefen angivna lönestaten är av följande lydelse:

		Lön eller mot- svarande	Tjänst- görings- penningar eller mot- svarande	Arvode	Summa		
1	krigsdomare	Svea livgarde, Göta " Livgardet till häst, Livregementets dragoner, Svea artillerireg:te, Positionsartillerireg:tet, Svea ingenjörkår (utom fästnings- kompaniet), Fälttelegrafkåren, Flottans station i Stockholm, Södermanlands reg:te	arvode	3,600	2,400	—	6,000
1	d:o	Flottans station i Karlskrona Karlskrona grenadjärreg:te, " kustartillerireg:te, Göta ingenjörkårs fästningskompani		—	—	2,500	2,500
1	d:o	Vaxholms grenadjärreg:te, " kustartillerireg:te, Svea ingenjörkårs fästningskompani		—	—	1,500	1,500
1	d:o	Södra skånska infanterireg:tet, Kronprinsens husarreg:te, Skånska dragonreg:tet		—	—	1,200	1,200
1	d:o	Skånska husarreg:tet, Hallands reg:te		—	—	1,200	1,200
1	d:o	Skaraborgs reg:te, Livregementets husarer, Göta trängkår, Boden-Karlsborgs artillerireg:te, bat. I (Karlsborgs artillerikår), Göta ingenjörkår (utom fästn.-komp.)		—	—	1,200	1,200
1	d:o	Göta artillerireg:te, Älvsborgs kustartilleridetachment (Älvsborgs kustartillerikår), Älvsborgs reg:te		—	—	1,200	1,200
1	d:o	Hälsinge reg:te, Dalreg:tet		—	—	1,200	1,200
1	d:o	Livregementets grenadjärer, Västmanlands reg:te, Svea trängkår		—	—	1,200	1,200

			Lön eller mot- svarande	Tjänst- görings- penningar eller mot- svarande	Arvode	Summa
1	krigsdomare	{ Norrbottens reg:te, Boden-Karlsborgs artillerireg:te, bat. II (Bodens artillerireg:te), Bodens ingenjörkår, Norrbottens kavallerikår }	—	—	1,200	1,200
1	d:o	{ Norra skånska infanterireg:tet, Vendes artillerireg:te, Skånska trängkåren }	—	—	1,000	1,000
1	d:o	{ Första livgrenadjärreg:tet, Andra » Östgöta trängkår }	—	—	1,000	1 000
1	d:o	{ Västgöta reg:te, Bohusläns reg:te }	—	—	1,000	1,000
1	d:o	{ Upplands infanterireg:te, » artillerireg:te, Västmanlands trängkår }	—	—	1,000	1,000
1	d:o	{ Gottlands infanterireg:te, » artillerikår }	—	—	800	800
1	d:o	{ Jönköpings reg:te, Smålands artillerireg:te }	—	—	800	800
1	d:o	{ Kalmar reg:te, Smålands husarreg:te }	—	—	800	800
1	d:o	{ Västernorrlands reg:te, Norrlands trängkår }	—	—	800	800
1	d:o	{ Jämtlands fältjägarreg:te, Norrlands artillerireg:te }	—	—	800	800
1	d:o	{ Västerbottens reg:te, Norrlands dragonreg:te }	—	—	800	800
1	d:o	(Kronobergs reg:te)	—	—	500	500
1	d:o	(Värmlands »)	—	—	500	500
1	auditör	(Flottans station i Karlskrona)	3,000	2,000	—	5,000
1	d:o	(Flottans station i Stockholm)	2,400	1,600	—	4,000
1	d:o	{ Norrbottens reg:te, Boden-Karlsborgs artillerireg:te, bat. II (Bodens artillerireg:te), Bodens ingenjörkår, Norrbottens kavallerikår }	1,800	1,200	—	3,000

		Lön eller mot- svarande	Tjänst- görings- penningar eller mot- svarande	Arvode	Summa
1 auditör	{Svea livgarde, Göta » }	1,500	1,000	—	2,500
1 d:o	{Livgardet till häst, Livregementets dragoner, Svea artillerireg:te }	1,500	1,000	—	2,500
1 d:o	{Karlskrona grenadjärreg:te, » kustartillerireg:te, Göta ingenjörkårs fästn.-komp. }	1,380	920	—	2,300
1 d:o	{Norra skånska infanterireg:tet, Vendes artillerireg:te, Skånska trängkåren }	1,380	920	—	2,300
1 d:o	{Södra skånska infanterireg:tet, Kronprinsens husarreg:te }	1,380	920	—	2,300
1 d:o	{Första livgrenadjärreg:tet, Andra » Östgöta trängkår }	1,380	920	—	2,300
1 d:o	{Skaraborgs reg:te, Livregementets husarer, Göta trängkår }	1,380	920	—	2,300
1 d:o	{Boden-Karlsborgs artillerireg:te, bat. I (Karlsborgs artillerikår), Göta ingenjörkår (utom fästn.-komp.) }	1,380	920	—	2,300
1 d:o	{Vaxholms grenadjärreg:te, » kustartillerireg:te, Svea ingenjörkårs fästningskompani }	1,380	920	—	2,300
1 d:o	{Jönköpings reg:te, Smålands artillerireg:te }	1,200	800	—	2,000
1 d:o	{Kalmar reg:te, Smålands husarreg:te }	1,200	800	—	2,000
1 d:o	{Positionsartillerireg:tet, Svea ingenjörkår (utom fästningskom- paniet), Fälttelegrafkåren }	1,200	800	—	2,000
1 d:o	{Upplands infanterireg:te, » artillerireg:te }	1,200	800	—	2,000
1 d:o	{Jämtlands fältjagarreg:te, Norrlands artillerireg:te }	1,200	800	—	2,000
1 d:o	{Västerbottens reg:te, Norrlands dragonreg:te }	1,200	800	—	2,000

		Lön eller mot- svarande	Tjänst- görings- penningar eller mot- svarande	Arvode	Summa
1	auditör (Skånska husarreg:te)	1,020	680	—	1,700
1	d:o { Göta artillerireg:te, Älvsborgs kustartilleridetachment (Älvsborgs kustartillerikår) }	1,020	680	—	1,700
1	d:o { Livregementets grenadjärer, (Svea trängkår) }	1,020	680	—	1,700
1	d:o { Västernorrlands reg:te, (Norrlands trängkår) }	1,020	680	—	1,700
1	d:o { Gottlands infanterireg:te, (» artillerikår) }	1,020	680	—	1,700
1	d:o (Kronobergs reg:te)	840	560	—	1,400
1	d:o (Skånska dragonreg:tet)	840	560	—	1,400
1	d:o (Hallands reg:te)	840	560	—	1,400
1	d:o (Västgöta reg:te)	840	560	—	1,400
1	d:o (Bohusläns reg:te)	840	560	—	1,400
1	d:o (Älvsborgs reg:te)	840	560	—	1,400
1	d:o (Södermanlands reg:te)	840	560	—	1,400
1	d:o (Hälsinge reg:te)	840	560	—	1,400
1	d:o (Dalreg:tet)	840	560	—	1,400
1	d:o (Västmanlands reg:te)	840	560	—	1,400
1	d:o (Värmlands reg:te)	840	560	—	1,400
1	d:o (Västmanlands trängkår)	420	280	—	700
1	krigsfiskal { Svea livgarde, Göta » Livgardet till häst, Livregementets dragoner, Svea artillerireg:te, Positionsartillerireg:tet, Svea ingenjörkår (utom fästningskom- paniet), Fälttelegrafkåren }	—	—	3,000	3,000
1	d:o (Flottans station i Karlskrona)	—	—	1,500	1,500
1	d:o (» » i Stockholm)	—	—	1,500	1,500
1	d:o { Norrbottens reg:te, Boden—Karlsborgs artillerireg:te, bat. II (Bodens artillerireg:te), Bodens ingenjörkår, Norrbottens kavallerikår }	—	—	600	600

		Lön eller mot- svarande	Tjänst- görings- penningar eller mot- svarande	Arvode	Summa
1	krigsfiskal {Karlskrona grenadjärreg:te, " kustartillerireg:te, Göta ingenjörkårs fästn.-komp. }	—	—	500	500
1	d:o {Första livgrenadjärreg:tet, Andra " " " Östgöta trängkår }	—	—	500	500
1	d:o {Skaraborgs reg:te, Livregementets husarer, Göta trängkår }	—	—	500	500
1	d:o {Vaxholms grenadjärreg:te, Vaxholms kustartillerireg:te, Svea ingenjörkårs fästn.-komp. }	—	—	500	500
1	d:o {Gottlands infanterireg:te, " artillerikår }	—	—	450	450
1	d:o {Norra skånska infanterireg:tet, Vendes artillerireg:te }	—	—	450	450
1	d:o {Jönköpings reg:te, Smålands artillerireg:te }	—	—	450	450
1	d:o {Kalmar reg:te, Smålands husarreg:te }	—	—	450	450
1	d:o {Boden-Karlsborgs artillerireg:te, bat. I (Karlsborgs artillerikår), Göta ingenjörkår (utom fästn.-komp.) }	—	—	450	450
1	d:o {Göta artillerireg:te, Älvsborgs kustartilleridetachment(Älvs- borgs kustartillerikår) }	—	—	450	450
1	d:o {Upplands infanterireg:te, " artillerireg:te }	—	—	450	450
1	d:o {Livregementets grenadjärer, Svea trängkår }	—	—	450	450
1	d:o {Västernorrlands reg:te, Norrlands trängkår }	—	—	450	450
1	d:o {Jämtlands fältjägarereg:te, Norrlands artillerireg:te }	—	—	450	450
1	d:o {Västerbottens reg:te, Norrlands dragonreg:te }	—	—	450	450
1	d:o {Kronobergs reg:te}	—	—	300	300

	Lön eller mot- svarande	Tjänst- görings- penningar eller mot- svarande	Arvode	Summa
1 krigsfiskal (Kronprinsens husarreg:te)	—	—	300	300
1 d:o (Södra skånska infanterireg:tet)	—	—	300	300
1 d:o (Skånska dragonreg:tet)	—	—	300	300
1 d:o (Skånska husarreg:rets avd. i Hålsingborg)	—	—	300	300
1 d:o (Hallands reg:te)	—	—	300	300
1 d:o (Västgöta reg:te)	—	—	300	300
1 d:o (Bohusläns reg:te)	—	—	300	300
1 d:o (Älvsborgs reg:te)	—	—	300	300
1 d:o (Södermanlands reg:te)	—	—	300	300
1 d:o (Hälsinge reg:te)	—	—	300	300
1 d:o (Dalregementet)	—	—	300	300
1 d:o (Västmanlands reg:te)	—	—	300	300
1 d:o (Värmlands reg:te)	—	—	300	300
1 d:o (Skånska husarregementets detachement i Landskrona)	—	—	200	200
1 d:o (Skånska trängkåren)	—	—	200	200
1 d:o (Västmanlands trängkår)	—	—	200	200
Summa kronor	—	—	—	116,250

Ann. Krigsdomare, som åtnjuter ledighet från visst eller vissa krigsrättssammanträden men icke från tjänstgöringen i övrigt, skall till den, som i hans ställe tjänstgör i krigsrätten, utgiva 15 kronor för varje dag sådant sammanträde pågår.

Den i Kungl. Maj:ts proposition i ämnet till 1914 års senare riksdag framlagda staten för ifrågavarande personal slutade å ett belopp av 103,250 kronor, vadan det nu föreliggande förslaget innebär en ökning av detta belopp med 13,000 kronor, uteslutande fallande på auditörernas avlöningsförmåner, vilka i nämnda förslag upptagas till sammanlagt 69,700 kronor. I jämförelse med nu gällande stater, där motsvarande summa utgör 47,700 kronor, medför alltså Kungl. Maj:ts förslag en kostnadsökning å auditörernas avlöning med 22,000 kronor. Utskottet har icke kunnat undgå att fästa sin uppmärksamhet vid den betydande stegring i utgifterna för ifrågavarande ändamål, som sålunda innebäres i Kungl. Maj:ts förslag, i förhållande ej endast till nu gällande stater utan även till 1914 års proposition. Anledningen härtill är enligt

*Utskottets
yttrande.*

vad departementschefen anför, den betydande ökning i arbetet, som blir en följd icke blott av den förlängda tjänstetiden för de värnpliktiga, utan även av den, på grund av riksdagens beslut, i lagen influerna nya bestämmelsen, att sträng arrest i regel endast får ådömas av krigsdomstol. I sistnämnda hänseende bleve ökningen i arbetet säkerligen särskilt kännbar för auditörerna, som vore skyldiga att uppsätta och expediera krigsrätternas beslut och protokoll.

Om än utskottet ingalunda vill helt underkänna de anförda skälen till höjda avlöningsförmåner för auditörerna, finner sig utskottet å andra sidan likväl böra framhålla, att ökningen i auditörernas arbetsbörda för närvarande och innan någon erfarenhet därom vunnits undandrag sig någon tillförlitlig beräkning. På grund härav anser sig utskottet icke kunna tillstyrka de föreslagna lönebeloppens uppförande på ordinarie stat. Genom att dessa lönebelopp tillsvidare utgå på extra stat vinnes den fördelen, att vid löneförmånernas definitiva fixering sådana jämkningar, vilka erfarenheten visat vara välbetänkta, vida lättare kunna företagas. Utskottet har följaktligen och då vid sådant förhållande jämväl arvoden till krigsdomare och krigsfiskaler synas böra uppföras å extra stat, funnit lämpligast föreslå riksdagen att uppföra ett anslag på extra stat till avlöningar för den civila personalen vid regements- och stationskrigsrätterna.

Såsom departementschefen framhållit, hava emellertid de auditörer vid armén, som äro utnämnda före den 22 april 1892, erhållit fullmakt på tjänsten och äro sålunda berättigade att kvarstå i densamma med bibehållande av sina nuvarande avlöningsförmåner. De auditörer, med vilka detta är förhållandet, äro auditörerna vid Skånska husarregementet, Vaxholms grenadjärregemente, Jämtlands fältjägarregemente och Västerbottens regemente, för vilka avlöningen enligt äldre stat utgår med 1,420 kronor om året för var och en. Samma rätt att kvarstå i tjänsten tillkommer även nuvarande auditören vid flottans station i Karlskrona, vilkens avlöning enligt gällande stat är bestämd till 4,000 kronor jämte två ålderstillägg vardera å 500 kronor efter respektive 5 och 10 års tjänstgöring, eller således efter båda ålderstilläggens intjänande 5,000 kronor. Samtliga nu nämnda auditörer äro även berättigade till pension, sedan de efter uppnådd pensionsålder erhållit avsked från tjänsten.

Avlöningsförmånerna för dessa befattningshavare anser utskottet böra fortfarande utgå på ordinarie stat. Utskottet vill därför förorda, att nämnda auditörer uppföras å övergångsstat samt att under andra huvudtiteln för ändamålet upptages ett ordinarie anslag å ett mot statens slutsumma, 9,680 kronor, svarande belopp. De auditören vid flottans

station i Karlskrona tillkommande ålderstillägg synas vid en sådan anordning böra utgå av andra huvudtitelns ordinarie förslagsanslag till ålderstillägg.

För det fall att å nämnda övergångsstat uppförd befattningshavare skulle från tjänsten avgå, bör Kungl. Maj:t äga rätt att använda de med befattningen förenade avlöningsförmåner till befattningens uppehållande i avvaktan på auditörsbefattningarnas uppförande å ordinarie stat.

Skulle en eller flera av auditörerna vid Vaxholms grenadjärregemente, Jämtlands fältjägarregemente och Västerbottens regemente befinnas villiga att mot skäligen ökning av nuvarande avlöningsförmåner bestrida den utvidgade tjänstgöring, som motsvarande auditörsbefattning enligt det nu framlagda förslaget är avsedd att omfatta, skulle naturligtvis ovanberörda extra anslag komma till användning liksom även eljest då höjning av nu utgående arvoden till å äldre stat kvarstående auditörer kan finnas av förhållandena påkallad.

Beträffande storleken av erforderliga anslagsbelopp håller utskottet, efter granskning av de framlagda statförslagen och med hänsyn till den ifrågasatta övergångsstaten, före, att ett till 110,000 kronor avrundat belopp, häri inberäknat övergångsstatens slutsumma 9,680 kronor, skall visa sig fullt tillräckligt. Härigenom skulle, utöver det belopp av 103,250 kronor, som år 1914 ansetts motsvara föreliggande behov, till Kungl. Maj:ts förfogande komma att ställas ytterligare ett belopp av 6,750 kronor för de förhöjningar av år 1914 ifrågasatta avlöningar till auditörer, som Kungl. Maj:t kan finna skäl att, inom ramen av nu föreslagna avlöningsförmåner för dessa tjänstemän, bevilja. Å extra stat skulle följaktligen uppföras ett anslag å 100,320 kronor.

Utskottet har visserligen icke förbisett, att, enligt lagen om krigsdomstolar och rättegång därstädes, auditörerna skola utnämnas av Kungl. Maj:t, men lär den bestämmelse icke kunna vara till hinder för att i detta som i så många andra fall, då en definitiv lönereglering icke för tillfället kan ske, tjänsterna tills vidare uppehållas på av Kungl. Maj:t utfärdade förordnanden.

Med den lösning av frågan, utskottet sålunda förordar, har utskottet saknat anledning att ingå i prövning av de av Kungl. Maj:t föreslagna villkor och bestämmelser för auditörernas åtnjutande av dem tillkommande avlöningsförmåner, och detta så mycket mera som den erfarenhet, som må kunna förvärfvas särskilt beträffande auditörstjänsterna, givetvis bör vid det slutliga fastställandet av samma villkor utnyttjas i största möjliga utsträckning.

Emot de av Kungl. Maj:t föreslagna bestämmelserna angående

ersättning till vikarie för krigsdomare eller auditör under visst eller vissa krigsrättssammanträden vill utskottet framhålla, att icke oväsentliga invändningar synas utskottet kunna framföras emot denu mindre vanliga anordning. Då emellertid med hänsyn till befattningarnas karaktär av bisysslor vissa praktiska skäl tala för ett bifall till förslaget samt utskottet förutsätter en omsorgsfull prövning av gjord ledighetsansökning, har utskottet icke velat motsätta sig vad Kungl. Maj:t i denna del föreslagit.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må

a) till *avlönande av den civila personalen vid regements- och stationskrigsrätterna* på extra stat för år 1916 bevilja ett anslag å 100,320 kronor;

b) fastställa följande övergångsstat för vissa auditörer.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Dagarvode, förslagsvis	Summa
1 auditör vid flottans station i Karlskrona	3,000	1,000	—	4,000
1 » » Vaxholms grenadjärregemente	900	400	120	1,420
1 » » Jämtlands fältjägarregemente	900	400	120	1,420
1 » » Västerbottens regemente	900	400	120	1,420
1 » » Skånska husarregementet ...	900	400	120	1,420
Summa	6,600	2,600	480	9,680

Anm. För auditören vid flottans station i Karlskrona kan lönen efter 5 år höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.

samt för genomförande av denna stat å andra huvudtiteln uppföra ett ordinarie anslag: »Avlöning till vissa å äldre stat kvarstående auditörer» å 9,680 kronor;

c) medgiva, att de innehavaren av auditörsbefattningen vid flottans station i Karlskrona tillkommande ålderstillägg, må från och med år 1916 utgå från andra huvudtiteln ordinarie förslagsanslag till ålderstillägg;

d) medgiva, att, därest krigsdomare eller auditör vid regements- eller stationskrigsrätt åtnjutit ledighet från visst eller vissa krigsrättssammanträden, till den, som i hans ställe tjänstgjort i krigsrätten, må från det under andra huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till ersättning åt domare, vittnen och parter utbetalas ersättning, utöver vad den ledige krigs-

domaren eller auditören må förklaras skyldig att i sådant avseende utgiva, med belopp för varje dag sådant sammanträde pågått av 10 kronor, vad krigsdomare angår, och 15 kronor, vad angår auditor.

17:o) Under punkt 17 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till arvoden åt civil personal vid särskilda krigsrätter i riksstaten uppföra ett ordinarie förslagsanslag å 3,000 kronor. *Civil personal vid särskilda krigsrätter m. m.*

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 89—90 i statsrådsprotokollet. [17.]

Emot bifall till vad sålunda föreslagits har utskottet intet att erinra och hemställer utskottet följaktligen

att riksdagen må under rubrik: »*Till arvoden åt civil personal vid särskilda krigsrätter*» i riksstaten uppföra ett ordinarie förslagsanslag å 3,000 kronor.

18:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts i punkt 18 gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 92) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa, *Resestipendier åt domare.*

[18.]

att riksdagen må medgiva, att vad vid utgången av år 1915 må återstå oanvänt av de för samma år å extra stat anvisade medel till *resestipendier åt ordinarie domare eller dem, som vid domstolarna bereda sig för domarkallet*, må under år 1916 disponeras för dylika stipendier.

19:o) Kungl. Maj:t har i punkt 19 föreslagit riksdagen att till understöd för fortsatt utgivande av »Nytt juridiskt arkiv. Avd. I. Tidskrift för lagskipning» och »Nytt juridiskt arkiv. Avd. II. Tidskrift för lagstiftning m. m.» å extra stat för år 1916 anvisa 2,500 kronor. *Understöd för "Nytt juridiskt arkiv".*

[19.]

I fråga om utredningen i ämnet hänvisas till sid. 92—93.

Utskottet, som förutsätter, att Kungl. Maj:t före anslagets utbetalande stadgar enahanda villkor som för dess åtnjutande under innevarande år, hemställer,

att riksdagen må till understöd för fortsatt utgivande av »*Nytt juridiskt arkiv. Avd. I. Tidskrift för*

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 6 saml. 2 häft. (Nr 2.)

lagskipning» och »Nytt juridiskt arkiv. Avd. II. Tidsskrift för lagstiftning m. m.» å extra stat för år 1916 anvisa 2,500 kronor.

Fångvården.

Avlösningsförhöjning för direktören vid tvångsarbetsanstalten i Karlskrona.

[20.]

20:o) I punkt 20 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att godkänna sådan ändring i den för fångvårdsstaten gällande ordinarie staten, att avlöningen till direktören vid tvångsarbetsanstalten i Karlskrona, vilken avlöning i nämnda stat är upptagen till 2,700 kronor lön och 1,300 kronor tjänstgöringspenningar, eller tillhopa 4,000 kronor, jämte två ålderstillägg till lönen, vardera å 500 kronor, efter fem och tio års tjänstgöring, från och med år 1916 höjes till 3,000 kronor lön och 1,500 kronor tjänstgöringspenningar, eller sammanlagt 4,500 kronor, med oförändrad rätt till ålderstillägg.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 93—96 i statsrådsprotokollet.

Vad i ärendet förekommer till stöd för en löneförhöjning för ifrågavarande tjänsteman synes utskottet beaktansvärt. Då utskottet emellertid funnit sådan förhöjning påkallad allenast så länge tvångsarbetsanstalten i Karlskrona bibehålles vid sin nuvarande organisation och omfattning, har utskottet ansett att löneförbättringen, mot vars föreslagna belopp, 500 kronor, utskottet icke har något att erinra, bör anvisas å extra stat. Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må till *avlösningsförhöjning för direktören vid tvångsarbetsanstalten i Karlskrona* med 500 kronor, varav 300 kronor skola anses såsom lön och 200 kronor såsom tjänstgöringspenningar, på extra stat för år 1916 anvisa ett anslag å samma belopp, 500 kronor.

Ökat antal ordinarie fångvårdstjänstemän av lägre grad.

[21.]

21:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts i punkt 21 gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 96—98) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) medgiva, att till den för fängvårdsstaten gällande ordinarie staten, vilken i vad den avser tjänstemän av lägre grad (bevakningspersonal) erhållit ändrad lydelse från och med år 1915, i denna del göres det tillägg, att däri från och med år 1916 upptagas ytterligare 1 överkonstapel med förordnande som uppsyningsman och 12 vaktkonstaplar med enahanda avlöningsförmåner som övriga tjänstemän av samma kategorier; till följd varav staten i sagda del kommer att erhålla följande ändrade lydelse:

	K r o n o r				
	Lön eller motsvarande	Tjänstgöringspenningar eller motsvarande	Arvode för särskilt förordnande	Summa	
1 överkonstapel (med förordnande såsom uppsyningsman) ...	1,000	550	200	1,750	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
14 överkonstaplar (med förordnandensåsom uppsyningsmän)	14,000	7,700	2,800	24,500	
1 överkonstapel	1,000	550	—	1,550	
60 överkonstaplar	60,000	33,000	—	93,000	
1 vaktkonstapel	800	500	—	1,300	
410 vaktkonstaplar (därav 20 jämväl jordbruksförmän)	328,000	205,000	—	533,000	Efter 5 år kan lönen höjas med 50 kronor och efter 10 år med ytterligare 50 kronor.
1 första vaktfru	700	350	—	1,050	
6 första vaktfruar	4,200	2,100	—	6,300	
1 vaktfru	600	300	—	900	
48 vaktfruar	28,800	14,400	—	43,200	
1 kokerska	400	200	—	600	
12 kokerskor	4,800	2,400	—	7,200	
Summa	—	—	—	714,350	

b) godkänna, att för åtnjutande av avlöningen skola för sålunda nytillkommen överkonstapel, med

förordnande som uppsyningsman, eller vaktkonstapel gälla de villkor och bestämmelser, som enligt Kungl. Maj:ts skrivelse till fängvårdsstyrelsen den 8 maj 1914 stadgats för åtnjutande av avlöning enligt ovanberörda för bevakningspersonalen nu gällande stat.

[22.] 22:o) I anledning av Kungl. Maj:ts under punkt 22 gjorda framställning och under förutsättning av bifall till vad utskottet under punkt 21 här ovan föreslagit får utskottet hemställa,

att riksdagen må höja det å ordinarie stat uppförda *bestämda anslaget till fångars vård och underhåll* från dess nuvarande belopp 960,800 kronor med 17,350 kronor till 978,150 kronor.

*Förelagsan-
slaget till
fångars vård
och underhåll.*

23:o) Med tillstyrkande av vad Kungl. Maj:t i punkt 23 föreslagit och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 100—108) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

[23.]

att riksdagen må höja det å ordinarie stat uppförda *förelagsanslaget till fångars vård och underhåll* från dess nuvarande belopp 1,354,500 kronor med 90,500 kronor till 1,445,000 kronor.

*Kamreraren i
fängvårds-
styrelsen J. H.
Nilssons rätt
till ålderstill-
lägg för visst
fall.*

[24.]

24:o) I punkt 24 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva att, därest kamreraren i fängvårdsstyrelsen Johan Henrik Nilsson konstitueras till direktör vid centralfängelset å Långholmen, Nilsson må för tillgodonjutande av de avlöningsförhöjningar, som enligt gällande avlöningsstat för fängvårdsstaten äro förenade med nämnda befattning, tillgodoräknas den tid, varunder han varit ordinarie kamrerare i fängvårdsstyrelsen.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 108—123 i statsrådsprotokollet den 14 januari 1915.

Mot bifall till vad sålunda föreslagits har utskottet icke något att erinra. Utskottet har emellertid icke kunnat undgå att uppmärksamma, att, därest Nilsson skulle komma att tilldelas befattningen såsom direktör vid centralfängelset å Långholmen, det jämlikt gällande bestämmelser i

instruktionen för fängvårdsstyrelsen och fängvårdsstaten skulle tillkomma styrelsen att meddela konstitutorial å befattningen, oaktat Nilsson blivit av Kungl. Maj:t utnämnd till sin innehavande ordinarie tjänst såsom kamrerare i styrelsen samt Kungl. Maj:t jämväl meddelat honom förordnande såsom arbetsintendent. Detta förhållande har synts utskottet giva stöd för en enligt utskottets mening även i övrigt önskvärd förändring av ordningen för tillsättandet av vissa befattningar inom fängvården därhän, att åtminstone direktörsbefattningarna vid centralfängelserna samt vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö borde tillsättas av Kungl. Maj:t efter förslag eller anmälan av fängvårdsstyrelsen.

Under uttalande härav får utskottet hemställa,

att riksdagen må medgiva att, därest kamreraren i fängvårdsstyrelsen Johan Henrik Nilsson konstitueras till direktör vid centralfängelset å Långholmen, Nilsson må för tillgodonjutande av de avlöningsförhöjningar, som enligt gällande avlöningsstat för fängvårdsstaten äro förenade med nämnda befattning, tillgodoräknas den tid, varunder han varit ordinarie kamrerare i fängvårdsstyrelsen.

25:o) Uti punkt 25 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till fängvårdsstyrelsens disposition för understödjande av verksamheten till frigivna fångars skydd å extra stat för år 1916 anvisa 16,000 kronor. Understöd åt verksamhet till frigivna fångars skydd. [25.]

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet hänvisa till sid. 124—144 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot vad sålunda föreslagits, hemställer,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till fängvårdsstyrelsens disposition för understödjande av verksamheten till frigivna fångars skydd å extra stat för år 1916 anvisa 16,000 kronor.

Uppfostringsanstalter för minderåriga förbrytare.

*Avlöningar
åt tjänstemän
vid statens
uppfostrings-
anstalt å Bona.*

[26.]

26:o) I punkt 26 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till avlöningar åt tjänstemän vid statens uppfostringsanstalt å Bona å extra stat för år 1916 anvisa högst 26,345 kronor.

Vad Kungl. Maj:t i denna punkt föreslagit har icke givit anledning till annan erinran från utskottets sida, än att anslaget synes böra betecknas såsom förslagsanslag, högst, i likhet med vad som varit fallet för åren 1907—1911. I överensstämmelse härmed lärer också den reservation, som uppstått eller kan komma att uppstå å anslaget under åren 1912—1915, böra tillgodoföras statsverkets kassafond.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, till *avlöningar åt tjänstemän vid statens uppfostringsanstalt å Bona*, å extra stat för år 1916 anvisa ett förslagsanslag högst 26,345 kronor.

*Kost och
beklädnad åt
eleverna vid
statens upp-
fostrings-
anstalt å Bona*

m. m.
[27.]

27:o) Med anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 27 gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 145—150) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *kost och beklädnad åt de vid statens uppfostringsanstalt å Bona intagna elever m. m.* å extra stat för år 1916 bevilja ett förslagsanslag av 52,000 kronor.

*Hyresersätt-
ning m. m.
för uppfostringsanstalt
för minderåriga kvinn-
liga för-
brytare.*

[28.]

28:o) På grund av Kungl. Maj:ts i punkt 28 gjorda framställning får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *hyresersättning för anstalt, där minderåriga förbrytare av kvinnligt kön*, vilka enligt domstols förordnande skola insättas i allmän uppfostringsanstalt, *mottagas till uppfostran, ävensom gottgörelse för ved, inventarier m. m. vid anstalten samt bidrag till avlöning åt personal för anstaltens skötsel* å extra stat för år 1916 bevilja ett belopp av 8,600 kronor.

29:o) I punkt 29 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till gottgörande av bespisning, beklädnad, läkar- och sjukvård m. m. åt minderåriga förbrytare av kvinnligt kön, vilka enligt domstols förordnande mottagits vid allmän uppfostringsanstalt, ävensom utrustning vid elevs utskrivning från anstalten å extra stat för år 1916 anvisa ett förslagsanslag av 9,000 kronor.

Bespisning och beklädnad m. m. åt elever vid uppfostringsanstalt för minderåriga kvinnliga förbrytare.
[29.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 152—153 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, hemställer alltså,

att riksdagen må, till gottgörande av *bespisning, beklädnad, läkar- och sjukvård m. m. åt minderåriga förbrytare av kvinnligt kön, vilka enligt domstols förordnande mottagits vid allmän uppfostringsanstalt, ävensom utrustning vid elevs utskrivning från anstalten, å extra stat för år 1916 anvisa ett förslagsanslag av 9,000 kronor.*

Diverse.

30:o) Kungl. Maj:t har i punkt 30 föreslagit riksdagen att för beredande i enlighet med de i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 14 januari 1915 angivna grunder av extra lönetillägg för år 1915 åt vissa tjänstemän och betjante i ämbetsverk under justitiedepartementet å extra stat för år 1916 anvisa ett förslagsanslag av 5,500 kronor.

Extra lönetillägg.
[30.]

I fråga om utredningen i ämnet hänvisas till sid. 153—154 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande framställning, hemställer alltså,

att riksdagen må för beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 14 januari 1915 angivna grunder, av *extra lönetillägg för år 1915 åt vissa tjänstemän och betjante i ämbets-*

verk under justitiedepartementet å extra stat för år 1916 anvisa ett förslagsanslag av 5,500 kronor.

Jordregistren.
[32.]

31:o) Under punkt 32 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att av det till fortsättande och avslutande av arbetet å inrättande av jordregister för landsbygden av 1914 års senare riksdag beviljade reservationsanslag å 800,000 kronor å extra stat för år 1916 anvisa 250,000 kronor.

Vidkommande utredningen i ämnet tillåter sig utskottet att hänvisa till sid. 155—158 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning, hemställer alltså,

att riksdagen må av det till fortsättande och avslutande av arbetet å inrättande av *jordregister för landsbygden* av 1914 års senare riksdag beviljade reservationsanslag å 800,000 kronor å extra stat för år 1916 anvisa 250,000 kronor.

Ersättning
åt härads-
skrivarna för
röstlängders
upprättande.
[33.]

32:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts i punkt 33 gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 158) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, för *beredande åt häradsskrivarna av ersättning*, enligt de av chefen för justitiedepartementet i 1910 års statsverksproposition angivna grunder, för *röstlängders upprättande under år 1916* å extra stat för samma år bevilja ett förslagsanslag å 40,000 kronor.

Understöd åt
föreningen
Skyddsvärnet.
[34.]

33:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts i punkt 34 gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 159—169) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *understöd åt föreningen Skyddsvärnet* å extra stat för år 1916 bevilja ett belopp av 12,000 kronor.

34:o) Till täckande av de utgifter, som statskontoret förskottsvis bestritt för de i statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden den 14 januari 1915 omförmälda ändamål, har Kungl. Maj:t i punkt 35 av förevarande huvudtitel föreslagit riksdagen att å extra stat för år 1916 anvisa, i jämnt krontal, 129,760 kronor.

Statskontorets
förskott.
[35.]

Under hänvisning till den utredning i ämnet, som finnes intagen å sid. 169—174 i nämnda statsrådsprotokoll, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till täckande av ovan omförmälda, *utav statskontoret anmälda förskott* å extra stat för år 1916 anvisa ett anslag av 129,760 kronor.

Övriga ordinarie anslag.

35:o) Beträffande övriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande år äro uppförda under andra huvudtiteln, har Kungl. Maj:t icke föreslagit annan ändring, än att, till jämnande av huvudtitelns slutsumma, förslagsanslaget till bestridande av tryckningskostnader, som icke skola av andra medel gäldas, måtte sänkas från 30,038 kronor med 39 kronor till 29,999 kronor.

Övriga ordi-
narie anslag.
[31 och
36.]

Utskottet hemställer,

att samtliga ordinarie anslag under andra huvudtiteln, som här ovan icke blivit särskilt omförmälda, må för år 1916 fastställas till samma belopp som uti innevarande års riksstat; dock att i förslagsanslaget till bestridande av tryckningskostnader, som icke skola av andra medel gäldas, må få göras den jämkning, som för jämnande av huvudtitelns slutsumma kan bliva erforderlig.

Stockholm den 12 februari 1915.

På statsutskottets vägnar:

CARL SWARTZ.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar *C. J. G. Swartz, S. H. Kvarnzelius, O. Jonsson, O. M. Strömberg, H. F. Lamm, H. H. K. Ericson, C. G. Ekman, A. C. Lindblad, G. M. H. Ekelund, J. Nilsson, A. Pers* och *I. E. G. Svensson* samt
från andra kammaren: herrar *A. Ekman, F. W. Thorsson, H. Andersson* i Skivarp, *C. Persson* i Stallerhult, *G. Odqvist, E. A. Nilson* i Örebro, *N. A. Nilsson* i Kabbarp, *J. Ström, A. Anderson* i Råstock, *H. Lemke, C. R. Jansson* i Falun och *J. A. Ingvarson*.

Reservation:

vid *punkt 16* (angående avlöningar till civila ledamöter i krigsrätterna m. fl.)

av herr *E. A. Nilson* i Örebro, vilken ansett att utskottet bort hemställa,

»att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, må

a) godkänna det av departementschefen framlagda förslag till avlöningsstat för den civila personalen vid regements- och stationskrigsrätterna, att tillämpas från och med år 1916, dock med rätt för Kungl. Maj:t att i särskilt fall fördela i staten för viss befattning upptagen avlöning eller arvode på två eller flera befattningshavare;

b) godkänna de villkor och bestämmelser, som av departementschefen föreslagits för auditörernas åtnjutande av de i samma stat upptagna avlöningsförmåner;

c) förklara, att en var, som med eller efter ingången av år 1916 tillträder auditörsbefattning vid regements- eller stationskrigsrätt, skall vara pliktig att underkasta sig ovanberörda villkor och bestämmelser;

d) besluta,
att med fullmakt försedd auditör å äldre stat vid avdelning av krigsmakten, där enligt den nya

organisationen skall vara anställd auditor utan anställning vid jämväl annan sådan avdelning, skall, såvida han icke före den 1 oktober 1915 anmäler, att han vill övergå till den nya avlöningsstaten och underkasta sig därvid fästade villkor och bestämmelser, bibehållas vid avlöningen å den äldre staten ävensom vid honom förut tillkommande rätt till pension;

att, därest med fullmakt försedd auditor å äldre stat vid avdelning av krigsmakten, som enligt den nya organisationen skall hava auditörsbefattning gemensam med annan sådan avdelning, icke utnämnes till innehavare av ny auditörsbefattning, han skall vid ingången av år 1916 uppföras å allmänna indragningsstaten;

samt att å allmänna indragningsstaten sålunda uppförd auditor ej mindre skall vara berättigad att fortfarande uppbära den avlöning, varav han vid överflyttningen var i åtnjutande, dock med skyldighet att, i händelse han erhåller krigsdomar- eller auditörsbefattning å den nya staten, frånträda avlöningen å indragningsstaten under den tid, han innehar sistnämnda befattning, än även skall bibehållas vid honom förut tillkommande rätt till pension;

e) till avlöningar för den civila personalen vid regements- och stationskrigsrätterna under andra huvudtiteln uppföra ett ordinarie anslag å 116,250 kronor;

f) medgiva, att, därest krigsdomare eller auditor vid regements- eller stationskrigsrätt åtnjuter ledighet från visst eller vissa krigsrättssammanträden, till den, som i hans ställe tjänstgjort i krigsrätten, må från det under andra huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till ersättning åt domare, vittnen och parter utbetalas ersättning, utöver vad den ledige krigsdomaren eller auditören är skyldig att i sådant avseende utgiva, med belopp för varje dag sådant sammanträde pågått av 10 kronor vad krigsdomare angår och 15 kronor vad angår auditor.»

1915 års riksstat anslår:				Förslag till blivande riksstat:							
Ordinarie anslag		Ordinarie anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
				Departementet.							
		17,000	—	Departementschefen				17,000	—		
		41,400	—	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli				41,400	—		
				Provisorisk lönereglering för departementet, <i>förslagsanslag</i>						3,833	—
				Andre ledamot å departementets avdelning för lagärenden						8,100	—
				Extra föredragande						3,000	—
				Tilläggsanslag för amanuenser m. m.						1,000	—
		8,000	—	Departementschefens ombud för tillsyn över tryckta skrifter allmängörande, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp.....	8,000: —						
				ökas med	2,000: —			10,000	—		
		66,400	—	Säger för departementet				68,400	—	15,933	—
				Lagberedningen m. m.							
				Lagberedningen						50,000	—
				Förberedande utredning angående en rättsgångsreform						40,000	—
				Säger för lagberedningen m. m.						90,000	—
				Justitiekanslersämbetet.							
		28,400	—	Justitiekanslersexpeditionen				28,400	—		
				Rättsskipningen.							
		315,900	—	Högsta domstolen				315,900	—		
				Nedre justitierevisionen:							
		294,000	—	Avlöningar, arvoden m. m.	294,000	—		1) 41,300	—		
				Tillfällig förstärkning av arbetskrafterna .				1,175	—	294,000	—
				Extra vaktmästare						42,475	—

¹⁾ Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöfver utskottet framdeles kommer att afgiva särskilt utlåtande.

1915 års riksstatut anslår:				Förslag till blivande riksstat:							
Ordinarie anslag		Ordinarie anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
		767,087		Svea hovrätt:							
				Hovrätten med därunder lydande justitiestat. Nuvarande belopp ... 767,087: —							
				ökas med ... 21,400: —							
				Till fortsatt uppehållande under ett år från och med den 1 september 1915 av en extra division i hovrätten							
				Extra ledamot i hovrätten				32,900	—		
				Amanuens å krigshovrättsavdelningen				5,000	—		
				Tillfällig löneförbättring åt krigshovrättsavdelningens vaktmästare				3,000	—		
								325	—	788,487	
		518,513		Göta hovrätt med därunder lydande justitiestat						518,513	
		222,463		Hovrätten över Skåne och Blekinge med därunder lydande justitiestat							
				Krigshovrätten:						222,463	
		11,100		Avlöningar (utgår)							
				Krigsrätterna:							
				Den civila personalen vid regements- och stationskrigsrätterna				102,400	—		
				Avlöning till vissa å äldre stat kvarstående auditörer				7,600	—		
				Till arvoden åt civil personal vid särskilda krigsrätter, <i>förslagsanslag</i>				3,000	—		
		195,000		Ersättning åt domare, vittnen och parter, <i>förslagsanslag</i>						10,600	102,400
		16,200		Medikolegala besiktningar, <i>förslagsanslag</i>						195,000	
		84,000		Ersättning åt personer, menigheter och allmänna inrättningar för dem genom nya strafflagens införande frångångna bötesandelar, <i>förslagsanslag</i>						16,200	
				Understöd för »Nytt juridiskt arkiv»						84,000	
				Säger för rättsskipningen							2,500
		2,424,263								2,445,163	188,600
				Fångvården.							
		104,100		Fångvårdsstyrelsen						104,100	
				Fångars vård och underhåll:							
				Bestämt anslag. Nuvarande							
				belopp ... 960,800: —							
				ökas med ... 17,350: —							
				Förslagsanslag. Nuvarande							
				belopp ... 1,354,500: —							
				ökas med ... 90,500: —							
								1,445,000	—	2,423,150	
		86,000		Ålderstillägg för en del vid fångvårdsstyrelsen och fångvården anställda ämbets- och tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>						86,000	

1915 års riksstat anslår:				Förslag till blivande riksstat:							
Ordinarie anslag		Ordinarie anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
				Avlöningsförhöjning för direktören vid tvångs- arbetsanstalten i Karlskrona ..... Understöd åt verksamhet till frigivna fångars skydd							
										500	—
										16,000	—
		2,505,400	—	Säger för fångvården				2,613,250	—	16,500	—
				Uppfostringsanstalter för minder- åriga förbrytare. Statens uppfostringsanstalt å Bona: Avlöningar åt tjänstemännen, <i>förslags- anslag</i> , högst ..... Kost och beklädnad åt eleverna m. m., <i>för- slagsanslag</i> ..... Uppfostran åt minderåriga kvinnliga för- brytare: Hyra för uppfostringsanstalt m. m. .... Elevernars bespising och beklädnad m. m., <i>förslagsanslag</i>							
						26,345	—				
						52,000	—			78,345	—
						8,600	—				
						9,000	—			17,600	—
				Säger för uppfostringsanstalter för minderåriga förbrytare						95,945	—
				Diverse. Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i> ..... Extra lönetillägg för år 1915, <i>förslagsanslag</i> Rese- och traktamentspenningar, <i>förslags- anslag</i> ..... Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i> ..... Svensk författningssamling, <i>förslagsanslag</i> Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i> . Nu- varande belopp ..... 30,038: — <i>minskas med</i> ..... 39: — Jordregistren, <i>reservationsanslag</i> ..... Ersättning åt häradsskrivarna för röstlängders upprättande, <i>förslagsanslag</i> ..... Till gäldande av Sveriges andel i kostnaderna för den internationella byrån i Bern, <i>för- slagsanslag</i> ..... Understöd åt föreningen »Skyddsvärnet» ... Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i> ..... Till täckande av vissa utav statskontoret utbetalda förskott							
		80,000	—					80,000	—		
		15,000	—							5,500	—
		65,000	—					15,000	—		
		70,000	—					65,000	—		
		30,038	—					70,000	—		
								29,999	—	250,000	—
										40,000	—
		2,000	—								
								2,000	—		
		4,500	—							12,000	—
								4,500	—		
										129,760	—
		266,538	—	Säger för diverse				266,499	—	437,260	—
		5,291,001	—	Summa				5,421,712	—	844,238	—